

Institutionen för Data- och informationsteknik
Chalmers Tekniska Högskola
Ansvarig lärare: Johannes Åman Pohjola

DAT050 Objektorienterad Programmering

Tenta, 2024-10-31, 08:30-12:30

Betygsgränser: U (0-23 poäng); 3 (24-35 poäng); 4 (36-47 poäng); 5 (48-60 poäng)

Vänligen notera:

- Frågor kan besvaras på svenska eller engelska.
- Skriv tydligt.
- När du gör antaganden som inte finns med i frågeställningen, var tydlig med det.

Lycka till!

Fråga 1: Begreppsförståelse

(14 poäng)

Besvara följande frågor kortfattat (någon mening räcker) och med egna ord:

- (a) Vad är relationen mellan en *klass* och ett *objekt*? (2 poäng)
- (b) Vad gör nyckelordet **private** för någonting? (2 poäng)
- (c) Vad är det för skillnad mellan ett *interface* och en *abstrakt klass*? (2 poäng)
- (d) Vad innebär *låg koppling*, och varför är det önskvärt i objektorienterad programmering? (2 poäng)
- (e) Vad skiljer en *referenstyp* från en *primitiv typ*? (2 poäng)
- (f) Vad skiljer en *statisk metod* från en *instansmetod*? (2 poäng)
- (g) Vad är *modellens* roll i designmönstret MVC? (2 poäng)

Uttömmande svar väntas inte nödvändigtvis; följande är exempel på godtagbara svar.

- (a) Klasser är typer, och objekt är värden som är instanser av klasser.
- (b) Begränsar åtkomsten till ett fält eller en metod så att det inte kan användas utifrån klassen i vilken det är definierat.
- (c) Ett interface definierar endast en samling metodsSignaturer utan implementationer. En abstrakt klass kan innehålla oimplementerade metodsSignaturer, men också fält, metodimplementationer och konstruktorer. En klass kan implementera många interface men bara ärva från en klass.
- (d) Ett program har låg koppling om dess komponenter har få beroenden sinsemellan. En komponent som har få beroenden är enklare att återanvända i andra sammanhang.
- (e) Variabler av referenstyp innehåller pekare till objekt som lagras på heapen; variabler av primitiv typ är inte referenser utan innehåller direkt det avsedda värdet.
- (f) En statisk metod hör till klassen som helhet, medan en instansmetod hör till ett objekt. Instansmetoder kan använda statiska metoder och statiska fält, men inte vice versa.
- (g) Modellen är den del av ett program som är oberoende av användargränssnittet och fokuserar på programmets interna logik, t ex reglerna i schack oberoende av hur spelet styrs eller ritas upp. Modellen känner normalt inte till View och Controller.

Fråga 2: Specifikationer

(6 poäng)

(a) */** Compute x distance between two points
 @param p1 a point
 @param p2 another point
 @return the distance along the x-axis between points p1 and p2
 /
 static int distX(Point p1, Point p2) {
 return Math.abs(p1.x - p2.x);
 }

Vilket potentiellt körfel har specifikationen av `distX` glömt nämna? Föreslå en ändring av specifikationen för att lösa problemet. (3 poäng)

(b) Skriv en specifikation i javadocformat som beskriver följande metods beteende:

```
static List<Integer> sub(List<Integer> l1, List<Integer> l2) {
    List<Integer> output = new LinkedList<>();
    for(int i = 0; i < l1.size(); i++) {
        if(i >= l2.size())
            return output;
        else
            output.add(l1.get(i) - l2.get(i));
    }
    return output;
}
```

(3 poäng)

(a) Specifikationen tar inte hänsyn till att `p1` eller `p2` kan vara **null**. Kan lösas genom att t ex lägga till raden

```
/** @throws NullPointerException if p1 or p2 are null. */
```

(b)

```
/** Computes the elementwise difference between two lists of integers.  

  * @param l1 a list of integers  

  * @param l2 another list of integers  

  * @return a list whose i:th element is the difference between the i:th element of l1 and the i:th element of l2, and whose length is that of the shortest of l1 and l2.  

  */
```

Fråga 3: Programmera datastrukturer

(10 poäng)

Betrakta följande implementation av klassen `Bag`, en enkel datastruktur som endast stödjer tre operationer: lägg till ett tal i påsen, returnera summan av alla heltal i påsen, och returnera medelvärde av alla tal i påsen.

```
public class Bag {
    private LinkedList<Integer> elements;

    public Bag() {
        elements = new LinkedList<>();
    }

    public void add(int i) {
        elements.add(i);
    }

    public int sum() {
        int sum = 0;
        for(int i : elements)
            sum += i;
        return sum;
    }

    public int average() {
        return sum() / elements.length();
    }
}
```

Följande uppgifter ska lösas **fristående från varandra** om inte annat anges.

- (a) Skriv en *kopieringskonstruktor* för `Bag` med följande signatur:

```
public Bag(Bag bag)
```

Konstruktorn bör se till att inga aliasingproblem kan uppstå mellan den nya och gamla påsen. (3 poäng)

- (b) Skriv en *immutable* version av `Bag`. Du får använda konstruktorn från tidigare uppgift (oavsett om du löst uppgiften eller ej). Gränssnittet bör vara samma, förutom att `add` ska ha returtyp `Bag`. (3 poäng)

- (c) `Bags` interna representation kan förenklas. Skriv en alternativ implementation som har samma beteende utåt sett, men har två instansvariabler av typen `int` istället för en instansvariabel av typen `LinkedList<Integer>`. (4 poäng)

(a)

```
public Bag(Bag bag) {
    this.elements = bag.elements.clone();
}
```

(b) Allt är samma förutom

```
public Bag add(int i) {
    Bag newBag = new Bag();
    newBag.elements = bag.elements.clone();
    newBag.elements.add(i);
    return newBag;
}
```

(c) ,

```
public class Bag {
    private int sum;
    private int elements;

    public Bag() {
        sum = 0;
        elements = 0;
    }

    public void add(int i) {
        sum += i;
        elements++;
    }

    public int sum() {
        return sum;
    }

    public int average() {
        return sum / elements;
    }
}
```

Fråga 4: Programmera spelkort

(15 poäng)

- (a) Skriv en klass (och eventuella hjälpklasser) med signaturen

```
public class Card implements Comparable<Card> { ... }
```

som representerar ett spelkort i en vanlig 52-korts kortlek.¹

Intern datarepresentation kan göras efter eget huvud, men klassen bör implementera följande funktionalitet:

- Konstruktör(er) så att alla kort kan skapas, och som ser till att inga nonsenskort kan skapas (t ex, ingen Spader 452).
- En `compareTo` som jämför om ett kort är mer värt än ett annat.²
- En metod som returnerar `true` om två kort har samma färg, med följande signatur:
public boolean sameSuite(Card other)
- En implementation av `equals` som returnerar `true` om argumentet är ett `Card`-objekt med samma färg och valör, och `false` annars.

(9 poäng)

- (b) Skriv en klass `Deck` som representerar en draghög av kort. En draghög består av noll eller flera kort i en viss ordning; använd `Card` från tidigare uppgift för att representera enstaka kort.³ Skriv metoder för att:

- Konstruera en draghög med ett av varje kort i.
- Dra det översta kortet ur en draghög. Metoden bör returnera ett `Card`, och ta bort samma kort ur draghögen. Om draghögen är tom ska en (valfri) exception kastas.
- Blanda en draghög. Detta kan göras på olika sätt, men använd `Random` så att blandningen inte blir samma varje gång.

(6 poäng)

¹Ett kort har en *valör* och en *färg*. Färgen är antingen *hjärter*, *klöver*, *ruter* eller *spader*. Valörerna är 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, Knekt, Dam, Kung, Ess.

²Kort med högre valör är mer värda än kort med lägre valör (2 är lägst, Ess är högst). Om korten har samma valör är hjärter värt mer än spader, som är värt mer än ruter, som är värt mer än klöver.

³om du inte löst tidigare uppgift, gör antaganden om hur `Card` fungerar och redovisa dem.

```
public class Card implements Comparable<Card> {
    public enum Value {
        TWO, THREE, FOUR, FIVE, SIX, SEVEN, EIGHT, NINE, TEN,
        JACK, QUEEN, KING, ACE
    }
    public enum Color {
        CLUBS, DIAMONDS, SPADES, HEARTS
    }

    private Value value;
    private Color color;

    public Card(Value value, Color color) {
        if(value == null || color == null)
            throw new IllegalArgumentException();
        this.value = value;
        this.color = color;
    }

    public int compareTo(Card other) {
        if(value.ordinal() < other.value.ordinal()) return -1;
        if(value.ordinal() > other.value.ordinal()) return 1;
        if(color.ordinal() < other.color.ordinal()) return -1;
        if(color.ordinal() > other.color.ordinal()) return 1;
        return 0;
    }

    public boolean sameSuite(Card other) {
        return this.color == other.color;
    }

    public boolean equals(Object other) {
        if(other == null) return false;
        if(this.getClass() != other.getClass()) return false;
        Card otherCard = (Card)other;
        return color == otherCard.color &&
            value == otherCard.value;
    }
}
```

```
import java.util.*;

public class Deck {
    private LinkedList<Card> cards;
    public Deck() {
        cards = new LinkedList<>();
        for(Card.Value v : Card.Value.values()) {
            for(Card.Color c : Card.Color.values()) {
                cards.add(new Card(v, c));
            }
        }
    }

    public Card draw() {
        if(cards.size() == 0) throw new IllegalArgumentException
            ();
        return cards.pop();
    }

    public void shuffle() {
        Random random = new Random();
        LinkedList<Card> newCards = new LinkedList<>();
        while(cards.size() != 0) {
            newCards.add(cards.remove(random.nextInt(cards.size()
                )));
        }
    }
}
```

Fråga 5: GUI-programmering

(15 poäng)

- (a) Skriv ett program som ritar upp ett tomt fönster (`JFrame`). Fönstret ska ändra storlek varje gång muspekaren flyttas, så att muspekaren alltid befinner sig i mitten av fönstret. Notera dock följande undantag:

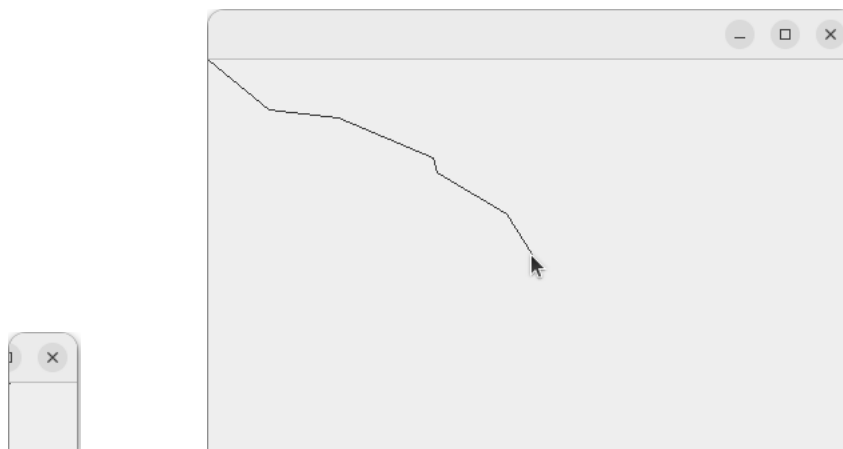
- Fönstret ska aldrig vara mindre än 50 pixlar brett i x-led.
- Fönstret ska aldrig vara mindre än 50 pixlar högt i y-led.

(5 poäng)

- (b) Utöka programmet från föregående del så att ett spår ritas ut efter muspekarens rörelser. En gång per sekund, spara koordinaterna som muspekaren senast siktade på. När fönstret ritas upp, rita linjer som följer spåret av koordinater som sparats hittills.

(10 poäng)

Följande screenshots är ett exempel på hur en körning av programmet kan se ut. Till vänster visas fönstret från början (innan pekaren flyttats in i fönstret). Till höger visas fönstret efter att pekaren flyttats inom fönstret i några sekunder. Notera att fönstret förstörats så att muspekaren är mitten för (a)-uppgiften, och spåren som visar musrörelser hittills för (b)-uppgiften.

Om du löser båda delarna behöver inte (a)-delen redovisas separat.

```

class MyPanel extends JPanel {
    LinkedList<java.awt.Point> ps;

    public MyPanel(LinkedList<java.awt.Point> ps) {
        this.ps = ps;
    }
    public void paintComponent(Graphics g) {
        super.paintComponent(g);
        Iterator<java.awt.Point> it = ps.iterator();
        if(!it.hasNext()) return;
        java.awt.Point prev = it.next();
        while(it.hasNext()) {
            java.awt.Point cur = it.next();
            g.drawLine(prev.x,prev.y,cur.x,cur.y);
            prev = cur;
        }
    }
}

public class Window extends JFrame implements MouseMotionListener
{
    int mx = 0;
    int my = 0;
    LinkedList<java.awt.Point> ps = new LinkedList<>();
    MyPanel panel;
    public Window() {
        panel = new MyPanel(ps);
        setSize(50,50);
        add(panel);
        panel.addMouseMotionListener(this);
        setVisible(true);
        Timer t = new Timer(1000, e ->
            { java.awt.Point p = new java.awt.Point(mx,my);
              ps.add(p);
              panel.repaint();
            });
        t.start();
    }

    @Override public void mouseMoved(MouseEvent e) {
        mx = e.getX();
        my = e.getY();
        setSize(Integer.max(50,mx*2),
            Integer.max(50,my*2));
        panel.setSize(Integer.max(50,mx*2),
            Integer.max(50,my*2));
    }

    @Override public void mouseDragged(MouseEvent e) {}

    public static void main(String[] args) {
        new Window();
    }
}

```

(totalt 60p)

Utdrag ur Javas API

public class LinkedList<E>

LinkedList()

Constructs an empty list.

boolean add(E e)

Appends the specified element to the end of this list.

E remove()

Retrieves and removes the head (first element) of this list.

E get(int index)

Returns the element at the specified position in this list.

int size()

Returns the number of elements in this list.

public interface Comparable<T>

int compareTo(T o)

Compares this object with the specified object for order. Returns a negative integer, zero, or a positive integer as this object is less than, equal to, or greater than the specified object.

public class Random

Random()

Creates a new random number generator.

int nextInt()

Returns the next pseudorandom, uniformly distributed int value from this random number generator's sequence.

public class JPanel **extends** JComponent **extends** Container

JPanel()

Creates a new JPanel with a double buffer and a flow layout.

public class JFrame **extends** Frame **extends** Window **extends** Container

JFrame()

Constructs a new frame that is initially invisible.

void setVisible(**boolean** b)

Shows or hides this Window depending on the value of parameter b.

public abstract class JComponent

protected void paintComponent(Graphics g)

Calls the UI delegate's paint method, if the UI delegate is non-null.

public class Container **extends** Component

Component add(Component comp)

Appends the specified component to the end of this container.

public abstract class Component

public void repaint()

Repaints this component.

void setSize(int width, int height)

Resizes this component so that it has width width and height height.

public class Graphics	
abstract void drawLine(int x1, int y1, int x2, int y2)	Draws a line, using the current color, between the points (x1, y1) and (x2, y2) in this graphics context's coordinate system.
public interface MouseMotionListener	
void mouseDragged(MouseEvent e)	Invoked when a mouse button is pressed on a component and then dragged.
void mouseMoved(MouseEvent e)	Invoked when the mouse cursor has been moved onto a component but no buttons have been pushed.
public interface ActionListener	
void actionPerformed(ActionEvent e)	Invoked when an action occurs.
public class Timer	
Timer(int delay, ActionListener listener)	Creates a Timer and initializes both the initial delay and between-event delay to delay milliseconds.
void start()	Starts the Timer, causing it to start sending action events to its listeners.
public class MouseEvent	
int getX()	Returns the horizontal x position of the event relative to the source component.
int getY()	Returns the vertical y position of the event relative to the source component.
public class Point	
Point(int x, int y)	Constructs and initializes a point at the specified (x,y) location in the coordinate space.
int x	The X coordinate of this Point.
int y	The Y coordinate of this Point.